

सावित्र्यस्तु ओं देव्यस्तु ओं अश्वस्तु ओं स्वा
 नुगास्तु ओं नागास्तु ओं मागं रास्तु ओं पर्वतास्तु
 ओं सशितस्तु ओं मनुष्यास्तु ओं यक्षास्तु ओं रक्षा
 सिस्तु ओं पिशाचास्तु ओं संपर्गास्तु ओं भूतानि
 स्तु ओं पशवस्तु ओं वनेस्पतयस्तु ओं ओषधय
 स्तु ओं भूतयामास्तु विधस्तु ओं गणेशि सुरया भुजा
 कणादि राहसा यतो पवीत कृत्वा अहं गुरुजने
 नमः शिवाय नमः कादिस्तपत्रं ततः ओं भूर्भुवः स्वः म

ॐ
न.
२

रीच्यदि योऽविविदेव इहागच्छन्नु इहानिष्टं तुम्ह
 ओम्प्रीचिस्तु ओम्प्रिस्तु ओम्प्रिगिरास्तुप्य ओम्पु
 लस्तुस्तु ओम्पुलस्तु ओम्क्रुस्तु ओम्प्रचेतास्तु
 ओम्वशिस्तु ओम्ग्रास्तु ओम्नाष्टु इत्यन्वधीन्स
 प्यपत तत ओम्भुवस्तु सनकादिसप्तमनुष्या
 इहागच्छन्नु इहानिष्टं तुम्ह ओम्सनकस्तुप्यतां
 ओम्सनास्तु ओम्सनातास्तु ओम्पिलस्तु ओम्
 त्पारुस्तु ओम्दोस्तु ओम्पञ्चमिस्तु मि

राम
२

निमज्ज्यान्वीति कायतीर्थे विदोषः नतोपरस्य
 विधाय विदोषाभिभूत्वा पातितवाम जाकुं द्विपु
 राकु रेनरा तित्वा जलि-येगा पितृतीर्थे न कव्य
 वाडनलादि स्तुर्पयेत् ओम्भुर्मुक्त्वा स्वः कव्य वाडनला
 दयोः तद्गदिव्या पितृ इहागच्छेत् इहा तिष्ठन्तु गच्छेत्
 ओक्त्वा वाडनलात् स्वः मिदं तिलोदकं तस्मै स्वधा
 नमः ओम्भुर्मुक्त्वा मिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमः
 ओम्भुर्मुक्त्वा मिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमः ओम्भु

ॐ
गं
३

मिदं तिलोदकं जलैः स्वधानमः ॐ अग्नि
जातास्तु मिदं तिलोदकं जलैः स्वधानमः ॐ शो
भपास्तु मिदं तिलोदकं जलैः स्वधानमः ॐ बहि
षदस्तु मिदं तिलोदकं जलैः स्वधानमः इतिदि
व्यपिस्तु ॐ भूर्भुवः स्वः यमादयश्चतुर्दशायमा
दयश्चतुर्दशायमाः इहागच्छ कुर्वन्तिष्टतुष्टः ता
व्यमायनमः ॐ धर्माणां जायन्तः ॐ दृष्ट्यवेनमः
ॐ अक्षयनमः ॐ वैवस्वतायनमः ॐ कालायन

राम
३

मं उं सारं नमः सायनमः उं उं दुं वरायनमः उं द
 भूयनमः उं नीलायनमः उं परमेष्ठिनेनमः उं ह
 कायनमः उं चित्रायनमः उं चित्रगुप्तायनमः इ
 ति चतुर्दशायनायनमः द्विगुणकेशनसजिल्लंज
 ली चयरातययेत उं नृभुवः स्वः अगच्छन्मपितरा
 इमं गृहं तव्यो जलि इति पितृनावाह्य उं उं दीर
 तामपा उं पारा सुउन्मध्यमः पितृस्वोप्यासः अ
 सुवार्द्धयमृदुभाभततास्तेनोपपन्नपितरो हवेषु

ॐ
नमो
४

ॐ अगि सो न पित्रे न वसु अथ वर्गा भृगवः सो द
या सः जेषा वयं थं सुमतौ यजिष्याना मापि भद्रं सो
मनसं स्याम ॐ प्रायतु नः पितरः सोऽष्टा सोऽग्नि
ष्वाता पथि मि देवयानैः अस्मि न्यजेत्स्व ध्याम
दन्तो धिष्वतु ते वत्समान् अद्य हत्यादि देश कालो
सर्कीर्त्य अमुकगोत्रं अस्मत्पिता वसुस्वरूपं अमु
कगामांस्तु मिदं जलं स गिलं तस्मै स्वधा तृणध्वंश
उमुञ्च वरुणतिष्ठत धृतं पयः कीलात्नं परिष्कृतं

राम
४

ध्यायन्तः प्रयेतमेपितृन् उपितृभ्यः स्वधादिभ्यः स्व
 धायनमः पितामहेभ्यः स्वधादिभ्यः स्वधानमः अपि
 तामहेभ्यः स्वधादिभ्यः स्वधानमः अदन्तिपितरो
 मीमदन्तिपितरोतोत्प्यतपितरः शुद्धध्वम् ओंयेवे
 हपितरायेचनेहयास्वविद्ययाउचनप्रविद्यत्वे
 त्यप्यगितेजातवेदः स्वधार्मिक्यश्च सुकृतं गुणश्च
 च्यहश्चसकगान् आत्मात्पितामहे सदस्व रूपश्च
 अस्मत्समात्पितरः उद्गन्तव्यतिलनतमे स्वधात्

ॐ
न
५

ओम् माता कृतायते मधुदरं निसिंधवः माध्वीर्न
सत्यौषधी मधुनक्तमताष्वोमधुमन्पायिवध
जः मधुहो नक्तनः पितामधुमान्यो वनस्पतिमधु
मां प्रसूत्यः माध्वीर्गोवो भवतुनः प्रद्योह प्रसू
गात्र प्रसूतः पितामहो आदित्यस्वरूप प्रसू
कशर्मास्तः ३ इदं जलं स निलतस्मै च ध्यात्वा ३
प्रद्योहत्यादि देश कालो संकीर्त्य प्रसूतो भवति
माता वसु चरुपा प्रसूती देवी स्तु ३ इदं जलं ३

राम
५

तथा मुक्तो न अस्मत्पितामही सदस्वरूपा मुक्ती
 देवी स्तुः ३ इदं जन्म स स्तुः ३ तथा मुक्तो न अस्मत्
 पितामही आदित्यस्वरूपा अमुक्ती देवी स्तुः ३
 इदं जन्म स स्तुः ३ मातः स्य जन्म जन्म नीक्ष्य येत्तु ॐ
 नमो वः पितरो रसाय नमो वः पितरो शोषाय नमो वः
 पितरो जीवाय नमो वः पितरो स्वधाय नमो वः पि
 तरो घाराय नमो वः पितरो मन्यवे नमो वः पितरः
 पितरो नमो वः पितरो दत्त सत्ता पितरो दत्त

५
न
६

नमः पितरोवासा इति मंत्रपठित्वा अद्येह अमुक
गोत्रं अस्मन्मातामहो वसुधैव कुटुम्बकम् अमुकशर्मास्तु
इदं जलं सति ३ तथा अमुकगोत्रं अस्मन्मातामहो
वासा इति मंत्रपठित्वा अद्येह अमुकशर्मास्तु ३ इदं जलं सति ३
तथा अमुकगोत्रं अस्मन्मातामहो वासा इति मंत्रपठित्वा
अद्येह अमुकशर्मास्तु ३ इदं जलं सति ३ अ
द्येह अमुकगोत्रं अस्मन्मातामहो वसुधैव कुटुम्बकम् अ
मुकशर्मास्तु ३ इदं जलं सति ३ तथा अमुकगो

राम
६

चैत्रमासमातामही रुद्ररुचरूपाऽमुकी देवी
 ३ इदं जन्म सति ३ तथाऽमुकगोत्रं अस्मात्
 द्विप्रमातामही आदित्यस्वरूपाऽमुकी देवी स्तु
 इदं जन्म सति ३ ततः स्वस्त्रियेत नयाय १ ज्ये
 ष्ठपितृव्याय कनिष्ठपितृव्याय सपत्नीकाय २
 मातुल्याय सपत्नीकाया ३ ज्येष्ठकनिष्ठमात्रेपितृ
 स्वस्त्रे मातृस्वस्त्रे भगिन्यैश्च सुशायश्च स्त्रै र्गैः
 जनिदद्यात् ॐ आवाय्यास्तृप्यतां ॐ गुरुवस्तु

ॐ
न
७

ॐ शिष्यास्तु ॐ नरत्विजस्तु ॐ सातयस्तु ॐ वा
 ॐ नस्तु ॐ आब्रह्मस्तव पर्यत देवर्षि पितृमानवा
 नृप्यं तु पितरः सर्वे मातृमातामहादयः त्वत्पुत्रकु
 लकोटीनां सप्तर्षीपतिवसिनां आब्रह्मभुवना
 त्स्त्रिधादिदमस्तु तिलोदकम् २ आब्रह्मगोये
 पितृवंशजामातुस्तथा वराभवामदीया कुलद्वये
 ये मम दासभुताभृत्यास्तथैवाश्रितमेषकाश्च ३
 मित्राणि शिष्याः पुरावश्च भृत्या स्त्रिधाश्च दद्यात्

राम
७

अथोपकाराः जन्मान्तरेयममसंगताश्चनेभ्यः स्वा
 म्नातोयमिदं ददामि ४ गतः आचार्यादिनाम गोत्र
 स्वधाकारस्तर्प्यपेक्ष इदं चापि जयेदन्वुददात्मैश्च
 यान् उपकाराय भूतानां कृते देवादिनर्पणाम् ५
 देवा सुगन्तयानां यज्ञा गन्धर्वसदृशाः पिशाचा
 गृह्यकाः सिद्धाः कृष्माश्च स्वस्वगाः ६ जले च रा
 भूमि लयावाद्या धाराश्च जगद्वः श्रीतिमृते प्रयासा
 धु मरुते तान्नुनाखिलाः ७ नरकेषु समस्तसु याज

ॐ
न
८

य

नासु चयो स्थिताः तेषामाप्यनायेन दीयते सन्नि-
मया ८ यत्र क्वचन सस्थानास्तदृष्ट्या पदज्ञात्मना
इदमदायमेवास्त्वमया दत्तं तिलोदकं ८ पितृवशेभ्य-
ताये च मातृवशेनैव च ९ अथ वधुनां चैवान्य-
वाधन्यामृतां १० तेषामाप्यनायेन दीयते सन्नि-
मया ११ येषां वाधवा वाधवी येन्यत्र न निवाधवाः ११ तेन
पुत्रमात्रेण विलायातु पश्चात्समताभिवाद्यति १२ अथ
ककुत्स्तेजान्ताश्च पुत्रा गोतृशोभता नपि वत्समया

शम
८

दत्तचस्त्रनिष्ठाडितोतदकं १ इत्यनेनापस्येनश्चान
 दस्त्रनिष्ठादुपतर्पशाकुशान्परित्यज्य ततः सविधा
 यश्चाचम्य जलेपद्माकृतिं विलिख्य गन्धाक्षतपुष्पैर्ब्र
 ह्मादिर्जपेयत् ॐ ब्रह्मसामानां ब्रथमंपुरस्तादि
 सिमतः सुराचोवेन श्रावन्मुमुक्षुमात्रप्रसविश
 मतस्वयानिममतश्चपिवः ॐ ब्रह्मेशानमः ॐ इदं
 विलुर्विचित्रमेतन्निदधेपदं समूहमस्य पाशं सु
 १ ॐ विष्णवे नमः ॐ नमस्तत्तदमन्यवः ॐ आदित्ये नमः

ॐ
न
९

वाङ्मयासुगतेनमः ओरुद्रायनमः ओम् आरुमेनरज
 सार्कामान्तोनिवेशयन्नमृतंमन्त्रं दद्यात् एनसवि
 तारथेनदेवोयातिभुवनानिपश्यन् ओम् सवित्रेनमः
 मित्रस्यचर्षशिष्टोवोदिवस्यसानसीधुम्नचि
 त्स्यवस्तमम् ओम् मित्रायनमः ओम् इममेवराशु
 धीह्वमद्याचमृडयत्वामदस्युराचके ओम् वरुणापतः
 इतिब्रह्मादिवरुणानांतादेवतामभ्यर्च्य ततः
 इत्यथोयत्र्यधुदद्यात् ओम् अष्टशमस्यवेनवोविर

शम
९

प्रत्येक जनाथं अन्तर्भाजतोऽयं पापमा इत्यु
 अर्घदत्ता तत्तुत्याय ओं हं सः शुचिषद्वसु
 रिदासद्वोतावेदिषदतिथिद्वोता सत्तु पद्वससुतस
 द्यामसद्वोताजाऽन्तर्भाजतोऽन्तर्भाजतोऽन्तर्भाजतो इति
 मन्त्रेणास्य उपस्थाप्य प्रदक्षिणां कृत्य ओं वाच्ये दिशे
 ओं इन्द्राय नमः ओं आप्ते दिशे आप्ते नमः ओं या
 म्ये दिशे ओं यमाय नमः ओं नैऋत्ये दिशे ओं नैऋ
 त्ये नमः ओं प्राप्ते दिशे ओं वसुधाय नमः ओं वायवे

ॐ
न
९

ॐ दिशैवाय नमः ॐ उदि चै दिशैवाय नमः ॐ
इशान्यै दिशै ॐ इन्द्राय नमः ॐ उद्दि दिशै ॐ ब्रह्मणे
नमः ॐ अवा चै दिशै ॐ अन्ननाय नमः अतिनामम
दिष्टवताभ्य नमः स्तुत्यं उपविश्य पुनर्जले नमः
शाम् ॐ ब्रह्मणे नमः ॐ अन्नये नमः ॐ पृथिव्ये न
मः ॐ आग्नेयिभ्यो नमः ॐ वाचे नमः ॐ वा वरुण
ये नमः ॐ विष्टे नमः ॐ महद्भ्यो नमः ॐ अन्न
नमः ॐ अपापतये वरुणाय नमः ॐ सर्वसाप

राम
९०

यस्तनू मिरगमनह्मिनसां शिवेन त्वष्टा सुद
 त्रो विदधातु रायौ जुमाङ्ग जन्तो पद्विलिष्टम् इति
 मन्त्राणां सर्वमार्जनम् कर्माङ्ग देवता विष्टज्य ओ देवा
 गातु विदधातु वित्वा गातुं मितामनसस्पात इमं देवप
 त्त्रं स्वाहवाति धा इति विष्टज्य हस्तौ पादौ प्रक्षान्य
 आचम्य ओं यस्प स्मृत्वा वनामो तौ गोपयजकी
 यादिषु न्यूनसम्पत्तायाति संधावन्देत स च्यता
 अच्युतापनमः ओं कायस्तुतिप्रेत इति तर्पसां कृत्वा

ॐ
वा.
९९

नैव ज्ञात्यः तत्र मृद्वयोरुः स्वयं भूमावर
धरधरोयशोपवीतिवर्दशिः पृथ्व्यामिखाचांतो
यजमानोस्वइष्टदेवतागणैः स्वयं भूमावर
दक्षिणामिमखोभुवा तत्र मृद्वयोरुः स्वयं भूमावर
स्थाप्यः स्वदक्षिणामिमखोभुवा तत्र मृद्वयोरुः स्वयं भूमावर
ब्राह्मणादयसस्थाप्यः स्वयं भूमावर उत्तराभिमुखं
फिष्टमाष्टब्राह्मणासस्थाप्यः तत्ताभ्यगब्राह्म
णार्खर्वं स्नापपित्वा कुशोसिकुशपुत्रोसिब्रह्म

राम
९९

रागानिर्मितः पुरा त्वर्य चित्तसो चित्तोसियस्याहना
 मकीत्यये इति प्राथ्यः अद्भुता गृहीत्वा ओम्
 नतिप्रतिष्ठाप्यः ओम् नत्ते देवसवितुर्यजं प्राहुर्वृ
 हस्पतिर्षवश्चरातेन यज्ञमवततेन यज्ञपतितेन मा
 मवमनो अतिर्जुषतामाज्यस्य वृहस्पतिर्यजमि
 मत्तन्नेवोष्टयज्ञश्च समिमदधातु विंश्वदेवा
 सुहृदावयतामो प्रतिष्टु ओम् सुभुवश्च वैश्वदे
 विक्रमास्तु प्रातिष्ठाप्यो भवन्तु पुनः ओम्

ॐ
 वा.
 ५२

ते इति पठित्वा पितृमातृब्राह्मणसुप्रतिष्ठितो भवद्
 तिप्रतिष्ठा यत्नान्तरहिवा मन्वेनैवैश्वदेविकब्राह्मण
 निमन्त्रितं यद्येहत्यादिअधित्परपक्षेकन्याग
 तेसापत्तारमहात्तयपुष्टिअमववात्रारमत्ति
 त्रादित्रयश्चाद्वसंवद्धिनोतथाअत्रिमात्रा
 महादित्रयश्चाद्वसंवद्धिनोपुष्टिरवामादवः कसुमं
 नकविष्टेदेवाभवन्तोमया निमन्त्रितं निमन्त्रितोस्मि
 अक्रोधनेशोअपारेः सततं ब्रह्मचारिमिवावित

शम
 ५२

व्यभवद्विभ्रमयस्वश्चाद्वकारिणा सर्वपापविनि
 मुक्तैः संप्रकोधविवर्जितैः भक्तिव्यभवद्विर्गोचर्य
 नेश्चाद्वकमराणां आगतवत्पुखागन् चराणां प्रदत्तना
 र्थे जलयेत दः पाद्यमस्तु यात्फलं कृत्वा नानेकति
 कया जेष्ठपुष्करे तत्फलपाराडवत्कृत्वा विप्रशां पद
 शोचनं च यद्युदेदकृत्वा लिनां यावन्ति दृष्टि मदिनी
 तावत्पुष्कराणां तेषु पिबन्ति पितरो जलं प्रसूक्तान्ते
 रथ काते विलुक्तान्ते वा सुंदरं मुक्तिं काहरेमपापं जन्म

ॐ
वा.
१३

यादृक्कृतं कृतं विप्रपादकरं दृष्टदीयमाशास्त्ययकः
 सकरः करविज्ञेयाशेषाः कर्मकराकरा वेद्येदविकृत
 मपूर्वाभिमुखेन सद्येन पातितदक्षिणा जाननाद
 वंतीथेन प्राजलकशैक्यार्त्त पैत्रिककर्मदक्षि
 णाभिमुखेन अक्षय्यन्यानि वामजानुनापि
 तृतीथेन प्राजलिमोटकैक्यार्त्त अपसव्यविधा
 अद्येहत्यादिपूर्ववत् अक्षिन्मासे अमुकपक्षे अ
 मुकतिथौ अमुकगोत्राणां आभ्याप्य विद्यामहि

राम
१३

प्रपितामहनां अत्र अत्र असु कर्माणां सप्तमी
 कानां असु रुद्रादि तस्मिन् रूपाणां तथा असु गोत्रमाह
 पितामह प्रपितामह्य अत्र अत्र असु रुद्रादि तस्मिन्
 रूपाः अघकर्तव्ये महात्मनो अघकर्तव्ये महात्मनो
 मयानिमंत्रितः निमंत्रितोऽस्मि अक्रोधनेति
 पेठत् सव्येन आगतं वः सुखागतं ततोः परसव्येन
 वशाप्रक्षालनाद्यैस्तु एतदः पाद्यमस्तु यत्कल
 मिति पेठत् तथास्वः अद्यासु कर्माणां अस्म

ॐ
पा.
१४

त्मातामहप्रमातामहवृद्धप्रमातामहानां अमुका अ
 -अशर्मोणांसपात्नीकानां वसुसदादित्यस्वरूपा
 सा -अद्यकतेव्येमहात्मयश्चास्मैमातृवद्भ्राता भवेत्
 मयानिमंत्रितानिमंत्रितोस्मि -अक्रोधनेरिति पठे
 त् सर्वपुनश्चागतवसुस्वागतं -अपसव्ये चरणाप्रसा
 त्मनस्यैस्तदः पाद्यमस्तु यत्फलं दुग्निपठेत् स
 व्यंविधाय पाद्यपात्रस्यापनमं वैश्वदेविकं ब्राह्म
 णाग्नेयं दार्ढ्यं द्ययं संस्थाप्य ब्राह्मणब्राह्मणानि

राम
१४

आसनं दत्त्वा आसनं आसनोपरि पाद्यपात्रं पात्रे
 सायेकुम्भापत्रत्रयं त्रयं यवगंधादिकं तथा पितृभा
 तृबाह्यगात्रे पादार्घ्यं च विधो मोटकतिलगंधादिकं
 अत्र नमः वैश्वदेविक पाद्यपात्रे अर्घ्यं च पूजापात्रे
 कल्पे प्राजलकुशयव पित्र्यर्घ्यपात्रे पूजापात्रे
 ल्पे मोटकतिलगंधादिकं पात्रे स्पृष्ट्वा पात्रमादाय
 अघ्रे हत्यादि अमुकमासे अमुकपक्षे अमुक
 तिथौ अमुकगोत्रे अस्मत्पित्रादित्रये

ॐ
शः
१५

वधिनो तथा मुकुगोत्रं प्रभुत्माता महादित्रयश्च
हसं वधिनो विष्णुदेवाख्यपादार्धो वोनमः साह
दपूजा अत्र नमः सुगंधादत्त अपसव्यं विधाय
अद्येह अमुकमास अमुकपक्षे अमुकतिथौ
अमुकगोत्रास्मत्पितृ पितामहः पितामह
मा अ. अ. शर्माणां सपत्नीकानां वसुधादित्य
स्वर्पाणां मातृपितामही अपितामह्य अ ३६
वसुधादित्यस्वरूपाः पितृवद्वा सुषपासर्धो वा कथा

शम
१५

पसव्येन पीत ब्राह्मणा नाचामयेत्सव्येन

एवं तथा अमुकगोत्रा अरुमातामहद्विमातामहद्वि
 द्विमातामहा अमु अ अ शर्मा सपत्नी ककुमु
 इति चरुपा मातृश्रुतं पदार्थावः स्वधाः
 पादपूजापत्र अत्र नमः स्वधावति सव्यविधाय
 पादार्घ्यदानाद्यं वाह्येण सव्येन उपवेशनस्य
 विम्वेदेवाब्राह्मणा अत्रोपविश्यतां पितृमातृब्राह्म
 णा अत्रोपविश्यतां सव्येन कर्मपात्रपूरणं यथा
 स्वामभागेशं चक्रं विनिष्ठं मंडलोपरि आसन

ॐ

या

७६

आसन्नोपरि पात्रं सज्जोपमि विचक्रं पवित्रं यो
 वेस्मव्योस वितुर्वः प्रसव उत्पुनाम्य छिद्रं पवित्रं
 सुषं स्पर्शमभि तदपरिखरु पात्रं शन्तोद विजिज
 लं अंशन्नोदेविशमिष्ट आपो भवतु पीतये शं योर
 मित्रवन्त न यवो सिप्रवान् अयवो सियवयाश्म
 द्वेषो सियवयाश्मोद्वेत्वां पृथिवोत्वां सधत्तां लोकः
 पितृषदना पितृषदनमसी नित्वासी नित्वाव
 मित्रो सिसो मद वयो गो सवो देवनिर्मितः प्रयत्न

राम

७६

मंदिः पृक्तः स्वधाया पिष्टलोका न्वा रागा हि न्वा स्वाहा
 गन्धपुष्पाक्षणादिहृत्सीक्षिपेत् न्वा गव्यं सहस्राभ्यां
 मासां कर्षपात्रसुरसं पन्नं सुरभक्तं अस्तु ते न
 जलेनात्मानं सद्रोक्ष्य श्राद्धसामं यीस प्रोक्ष्य प्रामा
 यामं कृत्वा पुराडरीकं स्मरन्नाम् डों अपत्रः पवि
 त्रो वासवा विरुच्यो गतो पिवीत्यः स्मरेत् पुराडरीकादस
 सवाह्याभ्यन्तरः शुचिः इति पुराडरीकं स्मृत्वा त
 त्ते दृष्टिनिपातान्ते दोषात् श्राद्धद्वयापि पवित्रता

ॐ
पा.
७

इति कर्मपात्रजलेन श्राद्धद्व्याणि श्रोतुं येन ततः प्रा
भृति सर्वकर्मपात्रजलेनैव कुर्यात् सर्वपवित्रमस्तु
ततो देवताभ्यर्च्य जपः ॐ देवताभ्यर्च्य पितृभ्यश्च मह्य
र्गिभ्योऽथैव नमः स्वहा परस्वधा येनित्यमेव नमो नमः
अपसव्येन सप्तव्याधा दशारणामृगाकालिंदित्ति
राचक्रपाकाः शरद्विप्रेक्षाः सरसिमानसाने पिजाता
कुरुक्षेत्रे ब्रह्मणा वेदपारणाः प्रस्थिता दीर्घमध्वान्
युष्मं किमवसीदथः सादरं मे गया ध्यात्वा ध्यात्वा

राम
७

विष्णुदाधरं मनसा विष्णुध्यात्वा ततः श्राद्धं समासेत्
 चकोशांगपादत्रकोशमेकं गया शिरः पत्रत्र
 स्मरिष्वापि पितृगादन्नमक्षयं नतो बामकक्षा
 नीविवंधनं कुर्यात् ॐ ऐं ह्रीं क्लीं निर्विरसि वि
 श्वोऽशमर्गसि शर्मयन्मानस्येद्रुपयोगिणि
 सुसखा कर्षी कृधी इति सतिलमोदकं बद्ध्वा स
 व्यनदिवंधनं सुसतिलमोदकं कुर्यात् अग्नि
 ध्यात्वा पितृगागाच्च चिरदन्तु मे दिशं इति स्वी

ॐ
पा.
१८

दिशिंक्षिषेत् तथावर्हिषदपांतुयाम्यायेषितरस्थि
ता इत्यपश्मिदकंददिरातदिषेत् व्रतीचीमाज्यपाः
पांतु इतिप्रतीचदिषेत् उदीचीमपीशेमपाः
पांतु इतिउदीच्यादिषेत् रदोभूतपिशाचभ्य
स्तथेवासुरदोषतः सर्वतश्चाधिपस्तेषांयवारक्षक
रातुमेतिलारक्षतु अरुरान्दभारक्षतुराक्षसा पक्षि
वैश्वाचयोप्रदोदतिथिः सर्वरक्षकः इत्याश्मिदकं
धारतुं दिषेत् इष्टदृष्टिनिपातदृष्टितपाकपूतो

राम
१८

भवतु ॥ अन्त्यनिद्रव्याणि च पवित्रतास्तु सव्येन प्रति
 जासंकल्पः ॐ विष्णु ३ नमः ॥ अमात्मने श्रीपुराणा
 पुरुषोत्तमाय ॐ नमः ॥ देव द्यायि व्याजम्बुदीपभर्ता
 खण्डे ॥ आर्या वने पुरायद्रेत्रे हिम्वतपर्वते कदेशे ब्रह्म
 शादिनी प्रहराद्धे श्रीश्वेतवाराहकल्पे वैवस्वतमन्वा
 रे ॥ अष्टाविंशतितम कलियुगस्य प्रथमचरा वरुणा
 व्यानामधेवर्तमानसंवत्सर ॥ असुकायने ॥ असु
 कृतो ॥ असुकमास ॥ असुकपक्ष ॥ असुकपुरायतिथौ

ॐ
पा.
१८

असकवारचितायां असकगोत्राणां असमपितृपि
तामप्रपितामहां अ. अ. अ. शर्माणां सप। त्नीकानां
वसुरुदादित्यस्वरूपाणां मातृपितामहीप्रपितामही
नाअ इदेत्यावसुरुदादित्यस्वरूपा तथासुकगोत्र
मातामहप्रमातामहद्विप्रमातामहानां अ. अ. अ.
शर्माणां सप। त्नीकानां वसुरुदादित्यस्वरूपाणां
अर्घ्यपिराड सहितं पुरुरबोमाद्वसुसंजक विश्वे
देवाहर्बकं महानयपार्वराश्वाध्वमहंकरिष्कं हंस

राम
१८

स्वः ततो कर्मपात्रलम्भनम् उंयदेवादेव ह न दे
 वासम् क्रिमावय अग्निमातस्मादेन सोविष्वा
 चत्वथ हसः यदि दिवा यदि नक्तमेनाथ सिचक्रि
 मावय वायुमातस्मादेन सोविष्वा चत्वथ हसः
 यदि जाग्रद्यदित्यग्ननाथ सिचक्रिमावयमसृ
 यमातस्मादेन सोविष्वा चत्वथ हसः एते
 मंत्रेण कर्मपात्रस्थजलं कुशैरभिमन्त्रयेत् शृ
 द्दष्टिनिपातजनितसंघमादोषादामादिनापु

20

॥ २० ॥

तृमातृब्राह्मणां आसनम् अथ ह्यप्रमुक्तगोत्रा
 णां अस्मत्पितृपितामहप्रपितामहना अ० अ० अ०
 शर्माणां सपत्नीकानां मातृपितामहिप्रपितामहि
 नां ओ० देवीनां वसुरुद्रादित्यस्वरूपाणां पितृब्रा
 ह्मणा इदं कुशासनं वोक्तं ओं भूभुवः स्वः इदमास
 तथा अमुक्तगोत्राणां अस्मत्पितामहप्रमातामहव
 दप्रमातामहनां अमुकाञ्ज अ० शर्माणां सपत्नी
 कानां वसुरुद्रादित्यस्वरूपाणां मातृब्राह्मणा इदं

ॐ
पा.
२९

कुशासनं वोस्तु ओम्भुर्भुवः स्वः इन्द्रमाः अथावाह
नम् सव्यविधाय यवानरहितम् अघ्रेहाः सुक
गोत्रः अस्मापित्रादित्रयश्चन्द्रसावधि न तथा
असुकगोत्रः अस्मत्माता महादि त्रयश्चादसव
धि नः पुरुषो माद्रवसुसंज्ञका विम्बान्देवानह
वाहयिष्येऽऽवावाहय विम्बे देवासः आग्निः
मृसक्तमयिमथं हव्यं वदहिनिषीदन् इति
यवान्विकीर्यः विम्बे देवासश्चराकृतं महथं हव्यं

राम
२९

अंतरिक्षेय उपद्य विष्टायै = अग्नि जिह्वा उदपाय
 जत्र = आसाद्यास्मि वार्षिमादयध्वम् = आगच्छतु
 माह भागा विश्वदेवामहावलायेयत्र विहितम् अष्ट
 संधाना भवन्तु मे अपसव्य विधाय तिलान् गृह्णित्वा
 अघहः सुकगोत्रान् = अस्मात्पितृपितामहपुत्रि
 तामहतां अ. अ. अ. शर्मानापत्निकानामुक्
 गोत्रमाह पितामहिप्रपितामहः अमुकी. ३ देवी
 वसुरुद्रादिं परचरूपान् पितृन्वाहयिष्ये उभा

ॐ
पा.
२२

वाह्य उशंरस्ता निधीमंश्चशंतः समंधीमंहीउशंतु
शंतः आवाहपितृरुविषेनवे इति तिलान्विकीर्य
तथा अमुको ज्ञान अममात्माना नमः अमात्माना मह
द्वप्रमाता महान् अ. अ. अ. शमी सपत्नीफान्व
सुरादित्यासुररूपान्मातृब्राह्मणान्मातृवाहपि
ओं आयंतनः पितरः सोम्या सोम्यो ध्याता पथिभि
र्दवापानैः अस्मिन्यज्ञे स्वधया मुदं गोधीवर्षतुते
वंत्वस्मान् इति तिलान्विकीर्य शयविधाय

राम
२२

हस्तार्घ्यदानम् हस्तार्घ्यविधानकर्मपात्रवत्कुर्वात्
 विश्वेदेविकजाह्नरात्रे हस्तार्घ्यपात्रद्वयं विश्वेदेवा
 प्रतिस्वैकं निधाय पितृब्राह्मणात्रे अर्घ्यपात्रद्व
 यं तथा मातृब्राह्मणात्रे पितृद्वयं दिक्कामिमुखवा
 भूमौ शंखचक्रादिकं लिखित्वा गंधादीनां क्षि
 त्वा तत्र प्राजलकुशे रासतम् आसीत्तत्र पात्रो
 पशिपवित्रकम् ओं पवित्रस्थौ वैष्णव्याङ्गि ओं
 आम्नो देवीति जलम् यकोसियवात् तिलोसी

कुं
पा.
२३

नितिलाव गन्धपूष्याक्षतमन्दनैर्हनी निसिपेत् दे
 वार्घपात्रेपरिपूर्या निसंतु संतु पितृ अर्घमातामह
 अर्घपात्रारिण परिपूर्या निसंतु संतु इति प्रन्यु
 क्ती पावमादाय सपवित्रेषु हस्तेषु गंधादिषु
 आपः पदसासवभूर्य्य अन्तरिक्षा जलपाथि
 वितर्या हिरण्यवर्णाया जित्या ज्ञानः आपशि
 वासथं स्थाना सुखा भवन्तु इत्यनेन स पुष्यपवि
 त्रं विजहजे दत्वा अद्य हाऽऽकृगोत्र आमापि

राम
२३

देत्रयश्चाहसर्वं धिनो विश्वे देवा एष हस्ता धीः
 वानमः स्वाहा पुनः प्रत्यर्घ्ये स्तुपवित्रं नमिन्त्या
 त्रयापयेत् सपवित्रेषु हस्तेषु ओं या दिव्या इ
 ति सर्वं वातः अर्घ्ये अर्घ्ये वदेत् तथा सुक्ता गोत्रं
 स्मत्मातामहादेत्रयश्चाहसर्वं धिनो विश्वे देवा ए
 ष हस्ता धीः पुनः प्रत्यर्घ्ये अपसव्येन सप
 वित्रेषु हस्तेषु या दिव्या अर्घ्ये अर्घ्ये वदेत्
 अस्मिन्मिता अर्घ्ये अर्घ्ये वदेत् अर्घ्ये अर्घ्ये वदेत्

ॐ
पा.
२४

तत्र देवसुखरूपे पितृब्रह्मराण्युत्तमार्थो
क्तः पुनः प्रत्यः सप्तवित्रेषु यादिव्याः
मुक्कगोत्र-अस्मिन्पितरमह-अमुकशुभसप्तपत्नी
कस्तुत्वरूपे अमुकगोत्रेपितामहिर्मुक्त्यरूपा
पितृब्रह्मराण्युत्तमार्थः पुनः प्रत्यः सप्तवित्रेषु यादि
तथा अमुकगोत्र-अस्मिन्पितरमह-अश
र्मसप्तपत्नीक-अमुकगोत्रेपितामहि-अद्वया
आदित्यस्वरूपपितृब्रह्मराण्युत्तमार्थः पुनः प्रत्यः

सप्त
२४

सपवित्रेऽहस्तेषु यादिः अद्यहः अमुकगोत्र
 अस्मात्मातामहः अमुकशर्मन्सपत्नीकस्त्वस्य
 रूपमात्रप्राप्त्या एव हस्ताधीनः पुनः प्रत्य
 सपवित्रे यादिव्या तथा अमुकगोत्र अस्मात्
 मातामहः अमुकशर्मन्सपत्नीकस्त्वस्य
 रूपमात्रप्राप्त्या पुनः प्रत्य सपवित्रे यादिव्या
 तथा अमुकगोत्र अस्मात्मातामहः अ
 मुकशर्मन्सपत्नीक आदित्यस्वरूपे

यसमातस्माद्वैवर्मस्याधायता के प्रश्न

ॐ
पा.
२५

पुनः प्रत्यक्षं ततः प्रथमे पात्रे सथं स्वपान्नामवा
नीय पवीत्राणि समवनीयः पित्र्यर्घ्यपात्रे देवार्घ्य
पात्राणि परिपूर्या निसन्तुः देवार्घ्यपात्रे पित्र्यर्घ्य
पात्राणि परिपूर्या स्ना सव्येन अर्घ्यादकं त्रियं द
द्यात्पुत्रपौत्रादिवर्धनम् पुत्रकामो मुखं भिषि
च्येः अपसव्येन पितृभ्योऽर्घ्यानमसि ॐ शुभ
न्नात्सोकाः पितृषदना पितृषदनमसि इति त
त्पात्रं युञ्जीकृत्वा इति मंत्रेण अर्घ्यपात्रं पितृ

राम

२५

श्रीगणेशायनमः॥ अथतर्पणप्रयोगः॥ आ-
 चम्यः कुर्यात्तिलयवजलान्यादायः॥ अथहृत्या॥
 दिदेश्वरतैः सङ्कीर्त्या मुक्तो वा मुक्तशर्महं मम अथो-
 पात्तसकलदुःखोद्दययवद्भक्तो का वाप्नयेदेव-
 विमुक्त्यपितृणां च पितृणां च दायतृष्विकामन-
 याजलेन तर्पणमहं करिष्ये इति सङ्कल्प्याः ॐ वि-
 श्वेदेवासः आगतामृतातामयिमः ॐ हव इवोहि
 त्रिषीदतः विश्वेदेवासः मृतातामहं हवमे अन्नरि-

加

ब्राह्मणां वासभागे मन्वंकुर्यात् तदुपरि स्वधावा
 चनार्थं कशत्रयंदक्षिराया निदद्यात् आचार
 त्पूजनचगन्धादिभिस्तत्पात्रं पूजयेत् ओषित
 भ्यः स्पर्धायेति सूत्रः सर्वविधाय गंधादिदानं
 विश्वेदेवा ब्राह्मणां अन्ननमः गन्धनमः पुष्पा
 दातनुलसी पत्रधूपदीपताम्रल वस्त्र नमोस्त्व
 नंतायेतिः पितृ ब्राह्मणा मातामह ब्राह्मणा
 अन्ननमः गंधादातनुलसी दलधूपद

ॐ
पा.
२६

दीपतां वृलवस्त्रं ॐ पितृभ्यः स्वधा येति मंत्रेणा
 सूर्यः ॐ धेहाः सकृन्नात्र च्चांस्मपिनादित्रय
 म्माह सवधिनः तथा सकृन्नात्र च्चांस्मत्मातामहा
 दित्रयम्माह सवधिनः पुरवोमाह वसुमन्त्र का
 विष्णवे देवा इह मन्त्रे पद्मादिना पुष्पापत्रिकायु
 त्तसीदत्त धूपदीपता वृल इव्ययज्ञोपवीत
 वासांसि वीनमः स्वाहा ॐ चर्चनविधेः सर्वपरि राम
 पूरतिनाम्न ॐ प्रपसव्यं ॐ धेहाः सकृन्नात्र २६

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri
प्रथमं नीचुन्ये न्ये धने न व ध

अस्मत्पित्रि पितामह प्रपितामहनां च अ
शर्मा सपत्नी के अमुकगोत्रा अस्मत्मातापि
।तामह प्रपितामहोना अ. ३ देव्या वसु मद्रादि
त्यस्वरूपा तया अमुकगोत्रा अस्मत्मातामह
प्रमातामह रूद्र प्रमाता अ. ३ शर्मा सपत्नी
का वसु मद्रादित्वस्वरूपा माता तृवाहुराणां च
यां द्रुतमान्युलेपनादपरादि पूर्ववत्तवः स्वधाः
सव्यविधायां चम्प अर्चनविधि विश्वेदेव क

ॐ
प
२९

ब्राह्मणाये पात्रं लिख्यते तथा पितृमातृवा
स्तृणाये पात्रं लिख्यते मन्त्रानाम् इत्येकं
त्रिकोणादेवानां चतुष्कोणापित्रे यथा चक्रायुधं
विष्णुश्चैलाभ्यं परितः स्रवं मराड लमसमा कस्त
वभूतानि रक्षतुः तदुपरि पात्रं लिख्यते
पसव्येन पितृब्राह्मणाहस्ते पात्रं लिख्यते अग्नौ
कस्तयथा द्युतात्ते मन्त्रपात्रे विधातुः पात्रं लिख्यते
पात्रं लिख्यते अग्नौ करणमह करिष्ये ॐ

राम
३

कुरुष्वः ओम् अमृतकव्यवाहनाय स्वाहा इदममृत
 कव्यवाहनाय जलेन ओम् सोमायापित्तमनये स्वाहा
 इदमसोमायापित्तमनये किंचित्मात्रब्राह्मणं
 शेषापि शार्थस्थापयित्वा सव्येनैवैश्वदेविकर्पा
 वेषणां कुर्यात् सोमपुष्करमन्नं परिवेष्य जल
 पात्रसहितं तस्याग्रे संस्थाप्य पितृब्राह्मण
 मान् ब्राह्मणं सव्येनैव परिवेषणां जलपात्रसहि
 तम् ओम् मधुवाणं अनायनं मधुदरं तिसिंधवम्

८५
पा
२८

धीर्निस्तोषधिः मधुनक्तमतोवसोमधुमत्पाधि
वथेजः मधुद्योपुक्तनपित्तमधुमान्तोवनस्पति
मधुमात्राक्तसृप्यमाध्वर्णिवोभवतन ओमधु
वैश्वदेविकप्राश्नरायात्मन्पालभ्य ओष्ठथिवीज
पात्रेद्यौरभिधानं ब्राह्मरास्पसुरवे अमृतेऽमृ
तं जुहोमि स्वाहा इदं विष्णुर्विचक्रमेत्रे धानि दधे
पदं समुद्रमस्य पाथं सुरैस्त्वा इति मंत्रेणाद्विजा
मुह्यन्तीहृत्वा विष्णो हव्यं रक्षयवान्विधीष्य

राम
२८

श्रीपह्ला अमुराक्षं शिविदिवदः इदमन्नं
 द-आपः इदमाज्यं इदं शाकादिकं इदमुपकृष्टाद्य
 सत्तत्सर्वहृष्यं अद्यहृष्यसुभगात्र अस्मत्पित्रादि
 नमः सादसं वंधिन्युः पुरवो मादवसुसंज्ञकेभ्यो
 विश्वेभ्यो देवेभ्य इदमन्नं धृताद्युपस्कासाहितं
 यत्परिविष्टं परिवक्ष्यमाणं ब्राह्मणा नृपि पयोप्रा
 त् अमृतं मस्तु वानमः स्वाहा इति द्विजहस्ते दद्यात्
 ओमधुइ वेभ्यो देवेभ्य ब्राह्मणा पात्रं मालम्भ्य ओष्ट

ॐ
पा
२५

थिरीतिपात्रमित्यादि इदंविष्णुवि० रितियवन्विता
 आपहता० इदमंत्रेत्यादि० एतत्सर्वं कथं तथापि
 अमुकगोत्रारभजमात्ममहादित्रयब्राह्मणसंबन्धिभ्यः
 पुरुषोमादयस्तु सक्त० पूर्ववत् ततः आपोशानुत्वा
 यथासुखं भुजध्वमिति वयात् अपसव्यं ॐ
 पितृब्राह्मणपात्रमात्मन्या ॐ धिरीतिपात्रमि
 त्यादि इदंविष्णु० तिलाविकीय्य आपहता०
 इदमन्त्रमित्यादि० एतत्सर्वं कथं अद्यहो अमु

राम
२५

क गोत्रेभ्यः अस्मात्पितृपितामहप्रपितामहेभ्यः
 अः अः अः शमेभ्यः सपत्नीकेभ्य वसुरुद्रादिपत्य
 रूपेभ्यो अमुकगोत्रेभ्यः अस्मन्मातृपितामहप्र
 पितामहेभ्यः अः इदेव्यः वसुरुद्रादिपत्यस्वरूपा
 यपितृ० इदमन्नघृता वः स्वधा० स्वमातामहा
 दिषु ओमधु० मातृप्राह्मणापात्रमालभ्यः ओं
 पृथिवीतेपात्रमिन्पादि० इदं विरिति० तिलाञ्चि०
 आपह० इदमन्नमिन्पादि सतत सर्व कव्यं अद्य

३३
पा.
३०

ह्यधुना त्रैभ्यः अस्मत्मातामह पुमातामह
द्वयमातामहभ्यः अम अः अः अमभ्यो सपाली
कभ्यावसुखादित्परस्वरं मा ब्राह्म० इद
मन्त० वः स्वर्गा ततः आत्मानं दत्त्वा यथासु
नभुजध्वमिति विद्यात् सर्वे न प्रशावयन्ति विद्या
यत्रो जपवारत्रयजपेत् पुनः अपरस्येन वदपिडा
कल्पयेत् ततो यथाशक्ति पितृमंत्रान् पठेत् ततो
पितृब्राह्मणावानभगोदक्षिणाभिमुख्य भूत्वा विष्णु

राम
३०

रदानम् भोग्यान्नाद्यभ्यस्तया विकारदानम्
 करिष्येत्तु कस्य अपसव्यविधापुंशानास्तोष्य
 असक्त्यप्रमीतानां त्यागिना कलया पिता उच्य
 छभागध्यानाद्वैद्यविकारसन्तम् इति विकारध
 सनदत्त्वा नो अमिदधाश्चये जीवाये पिदग्धा कु
 मन् भवेत्तु नष्टप्यनुत्प्रायां तप्यती केचिद
 न्यमन्त्रेणापि येषां न पचत माजा येषां न पच पिता
 उच्यते येषां कान्ति तन्म्यो नन्दतमस्य आचारात्पूज

पा.
३९

नच पितृभ्याः स्वधायेति तत्र हस्ताभ्यां पवित्रा मन्त्रजे
 हस्तौ पादौ प्रदात्तं विधाय सवेनाऽचम्य पूर्वासनो
 पविश्य सहस्रं कृत्वा दत्त्वा पूर्वगायत्रीं जपित्वा मधु
 इति च भोवाह्वराणां अस्मिन्पादमध्ये यत्किंचि
 द्वाचनेन न्नीयतां तत्तन्नीयः तत्प्रास्थः तत्प्रास्थः इत्यु
 त्तान् चूलकोदत्त्वा सुखादिनं सुखादिनमिति वाह
 ताः प्रुयात् शेषमन्त्रं किं क्रियतां इष्टैः सहस्रं यत्ता
 इति सोऽपि ध्यात् ततोऽपसव्येन पिरादुदागयेव

राम
३९

दिनिर्मायः चतुरणुलोत्सेधां कृत्वा गोमयोदके लो
 पनं विधायः रेषाकरणं विभिदनेः आपहताः शुभ्रा
 स्रथं विवेदिषद् इति रेषा यदक्षिणाभिमुखं वि
 डोयेरुपाणि प्रतिमुचमानाः शुभ्रास्तः स्वधापावरं
 परापुरो निपुरोयेभरं त्यग्निष्वालोका न्दराणां तु त्परा
 इति उत्तरकधारणां तत्राऽवने जतम् अथ हव्यादि
 अमुकगोत्रं अस्मत्पितु अमुकशर्माणां शर्माणीक
 वसुमत्स्य पारियाञ्चाद्द पिराशसमवने जतम् अथ

कुं
पा.
३२

मुने तथाऽमुकगोत्रं अस्मत्पितामहः अ. शर्मन्सपत्नी
क रुद्रस्व. पिराजनेन. तथाऽमुकगोत्रं अस्म
त्प्रपितामहः अ. शर्मन्सपत्नी क आदित्यस्व. पिराज
सनेन. रघुपते मातुः अर्षते जनं. अमुकगोत्रमातुः अ.
नी देवी वसुस्वरूपे पिडासमवने जनने देव. तथा पिता
मही अ. दे. रुद्रस्व. पिडा. प्रपितामही अ. दे. आदि
त्यस्व. पिडा वामभागे रथायां अद्य ह्यमुकगो
त्रं अस्मत्पितामहः अ. स. वसुस्व. पिराज. रघुपते

राम
३२

तथाऽमुकगोत्र-अस्मात्प्रमातामह-अ-सप-रुद्रस्व-पि
 डा-रेखामध्ये तथाऽमुकगोत्र-अस्मात्पृष्ठपमा-अ-
 त-आदित्यस्व-पिंडास-रेखान्ते उपमुल्ललन-प्राणा
 स्तरां सव्यविधाय तिलपुष्पाक्षतान्छित्वा
 उदकमुखाभूत्वा इशानादिस्मरणम् इशानविष्णुकम
 लासनकार्तिकेयावह्नित्रयाफेजनीगणेश्वराणाम्
 कोंचामरेज्यकमलोद्भवकश्यपपानां पादंनमामिस्त
 ततपितृभुक्तिहेतुं गंगापादं रुद्रादिस्मृत्वा

ॐ
पा.
२३

पितृस्वरूपं ध्यात्वा भोज्याहारणायुष्मदनुज्ञया पिराडय
दानमहं करिष्ये अंकुरस्वः पिंडसुप्रतिष्ठाभव ततो
पुनर्व्यन पिराडदानं दक्षिणहस्ते पिंडमादाय वाम
हस्ते सोदकमोदकषट्पात्रं निधाय अष्टौ क्षुद्रक
पत्रा अस्मत्पिता अमुक शमन्तपत्नी कपं च वृत्त
मेषान पिराड अमृतस्वरूपं ते स्वधा इदमग्निगया
तुल्या इदमुदकं गंगाया याम्मज्जल तुल्यं वा पिराडय
विषट्पात्रं जलं दद्यात् इदपित्रे अमुक शमन्तपत्नी राम
३३

५५
 लीलावसुररूपाय तथाऽमुकगोत्र-अस्मत्पितामह
 -अस्मत्पत्नीकरुद्रस्वरूपस्यो० इदंभू इदंपितामह
 हाय-अमुकशा-सपत्नीकायकरुद्रस्वरूपाय। तथाऽ
 मुकगोत्र-अस्मत्पितामहऽमुकशा-सपत्नीका
 य-आदिपंस्वरूपाय एषान्नापिऽ० इदंभूमिऽ०
 इदंपितामहाय-अ-सपत्नीका-आदिस्वरूपाय
 तथाऽमुकगोत्र-अस्मत्पितामह-आदिव्याकुल-स्व
 एषान्नापिऽ० तथाऽमुकगो-अस्मत्पितामहि-अ०

गान
३४

भवत्तमादाय दक्षिणामिमुखो मुत्वा अतःपि
 तरेमादयध्वयथाभागमाधवाय ध्वमिति पठित्वा
 सव्येन उद्भुवायश्चासंनियम् स्वकीयम्भवि
 गन्विधाय पुनः अपत्येन दक्षिणामिमुखेन
 अमीमदंतपितरो यथाभागमाधवा इत्यत इति
 पिंडानामपरिप्रदानान्विकीरत अथ द्रव्याव
 नेजनं अघोह अमुक गोत्र अमृतिः अः सः
 वसुखः पिंडद्रव्येनेजनं तद्व तयाऽमुक गोत्र अ

ॐ
पा
३५

सन्नितामहः अ. सप. लडखरु. पिराड प्र० तथाऽमु
कगोत्र अस्मत्प्रपितामहः अ. सप. आदिपत्त्यः
पिराड प्र० अथामातृप्रत्यावनेजनं अद्याऽमुगो क
त्र अरमत्माता अमुगिदेवीव चरुपे पिडेप्र. तथाऽमु
गोत्र अ. पितामही अ० रु. प्रत्य. तथाऽमुगोत्र अ.
प्रपितामही अ. आदि० प्रत्य. तथाऽमुकगोत्र अ.
सन्नितामहः अ. सप. वसुख० पिं. प्र० तथाऽमु
गोत्र अ. प्रमातामहः अ. स. पिडेप्र. तथाऽमुगो

राम
३५

वे अस्मन्मन्त्रं दध्मन्मातामहः प्र. श. स. प्रादि पिण्डं क्रि
 दिन्ती विविस्मस्य ओं नमो वः इति षडंजलीकरणं पिं
 डापरि त्रिगुणा सुत्रं दद्यात् ओं जैव हन्ति स्मृतीति
 गलेनो जकारणं सव्येन देवताभ्यः इति त्रिजपः
 पुनः प्रपसव्येन पिंडार्चा अत्र चंदनाक्ष पुष्पपत्रि
 काधूपदीपनैवेद्यतांबूलपुष्पाफलवस्त्रजलसीदलमृ
 द्धमादिभिः पिंडाभ्यर्च्य ओं पिष्टभ्यः स्वधा योति मंत्रः
 धूपद्विपसंकल्पः अघोहः अशुक्लोगात्रः असमि

ॐ नमोऽपितामहप्रपितामहा अमु अ. अ. शः सपत्नीकाः
 ३८ गः वसुसुडादित्य स्वः अमुकगोत्रा अस्मन्मातृ पितामहीह
 ३८ पितामह्य अमुकव्य वसुसुडादित्य स्वः तथा अमुकगोत्राः
 अस्मन्मातामर्षमावामर्षद्व प्रमातामह्य अ. अ. अ.
 शर्मासः वसुसुडादित्य सुरुपापार्वरा आद्ये पिंड अतया
 इमान्युत्पन्नान् प्रपुत्रिका तुलसी दलवत्
 धूपदीपनैवेद्य तादृक् भूषणानिवः स्वधा सर्वो
 विधाय अर्चनविधेः सर्वपरिपूर्णतास्तु अलसा

शाम

३८

केशजलादिदानं कथं पिडां यमसै जलेन सुषोधि
 तमस्तु शिवाः आपः संतु इति ब्राह्मणराहः आपादद्यात्
 आपमध्यस्थिता देवैः सर्वमसुप्रतिष्ठिता ब्राह्म
 णास्यकोन्यस्ताः शिवाः आपो भवन्तु नदमीव सन्ति
 पुष्पे पुनदमीव सन्ति पुष्करे नदमीव सदा गोष्ठे
 मनस्य सदा स्तमे इति सुमनसो दद्यात् अक्षतं च
 विष्टुं अक्षतं चारक्तं पुराणं शांतिं दृष्टुं चारक्तं
 यतश्चेयस्करं लोकेततस्तु सदा मम इत्याक्षता दद्यात्

ॐ
पा.
२७

सुखमिवेक असमकुलेदीर्घमाधुराक्त शान्तिरक्त
पुष्टिरक्त वृद्धिरक्त यत्कुर्यात् यत्पापं रोगं दुःखं दारिद्र्यं
तत्प्रहेतुमरुतं अरुतद्विषयेभ्यः चतुष्टयेभ्यः शान्तिरक्त
ततः अदभोदकदानं अपसवेत अद्योहाऽमुकगोत्र
स्य आपितुं अमुकशर्मणाः सपत्नीभ्यः वसुधैव कुटुम्बकम्
स्य पार्वरा अहो इदमन्तोदकादियद्वत्तं तद्वत्तमन्तं
अरुत अदभ्य तथाऽमुकगोत्रस्य पितामहः अश
सः रुद्रस्य इदमन्तो तथाऽमुकगोत्रस्य अरुत

राम
३७

नामह अ. श. स. आदित्यस्व. इक्ष्मन्तो. आद्याः
 कर्गोत्रा अस्मत्मातु अ. देव्याः वसुस्व. रूपाया पार्वणा आ
 द्वे इक्ष्मन्तो. तथाऽमुं कर्गोत्रा अस्मत्पितामहि अ. देव्याः
 रुद्रस्व. पार्वणा आद्वे इक्ष्मन्तो. तथाऽमुं कर्गोत्रा अस्मात्पि
 तामहि अमुकी रूपा आदित्यस्व. इक्ष्मन्तो. अथेहाऽमु
 कर्गोत्रस्य अस्मत्मातामह अ. श. स. वसुस्व. पार्वणा
 आद्वे इक्ष्मन्तो. तथाऽमुं कर्गोत्रस्य अस्मात्पितामह
 अ. श. स. रुद्रस्व. पार्वणा आद्वे इक्ष्मन्तो. तथाऽमुं कर्गोत्र

ॐ
पा.
३८

स्य अस्मात्पृष्ठप्रमातामह अश सप आदित्यस्व इद
मन्नो सवेन अघेहाऽमुकगोत्राऽस्मात्पित्रादित्रय
आद्यसंवन्धिना तथाऽमुकगोत्राऽस्मात्मातामहादित्रयश्चा
द्वसंवन्धिना पुरुषो माद्वसुसंज्ञकानां विश्वेषां देवानां
इदमन्नो आशिष्यग्रहाण सवेन अघोरपितृसंस्तु
गोत्रन्नोवर्द्धतां इति प्रत्युक्ति दत्तारोना भिवर्द्धतां
वेदावर्द्धतां सन्ननिवर्द्धतां अद्धो वनो माध्यगात्
वहुदेयं चन्दोरक्त अस्त अन्नचनोवर्द्ध भवेत् अ

राम
३८

निधिलमेमहिलभूधस्ययाचिनाश्चनः संतु २ मास
 प्रादिष्मकंचनमयाचलभूधस्य मयाचिद्याएतास्वा
 शिसः संतु २ इत्याशिषोर्गृहीत्वा अप्रसवनेन स्व
 धावाचनीयाः कुशान्पिंडोपरिसंस्थाप्यः भोवाह
 राराखधावाचयिष्ये वाच्यतां अद्यैः मुकगोत्रे
 भ्यः अरमापित्यः अ. शर्मभ्यः स. केभ्यो वसुन्धरा
 पेभ्यः मसुलपषावराश्च द्विप्राह्मरागाः मभ्यः मधुः
 स्वधोच्यतां अरक्तस्वधा तथाः मुकगोत्रेभ्यः अ.

ॐ
पा.
३९

सम्यक्तमोहभ्यः अ. श. सय. सखरु. ब्राह्म. मधु. स्व.
 तथाः मुकगोत्रेभ्यः अस्मत्प्रपितामहेभ्यः अ. श. स.
 ब्राह्मणा मधु. स्व. अद्येहाः मुकगोत्रेभ्यो अस्मत्प्र-
 तृ-प. देव्या वसु स्वरूपेभ्यो पार्वणा आद्वै मधु २ स्वधो.
 अस्मत्प्रपितामहेभ्यो अस्मत्प्रपितामहि-
 भ्यो मधु. स्व. मधु २ स्वधो. अ. श. सयः मुकगोत्रेभ्यो
 अस्मत्प्रपितामहेभ्यो अ. श. सयः सखरु. वे. राम
 भ्या ब्राह्म. मधु. स्वधो. अद्येहाः अमुकगोत्रेभ्यः ३९

आत्ममातामहेभ्यः अ. शर्म. स. वरुस्वरु. ब्राह्म. य.
 ध. र. स्व. तथाऽमुकगोत्रेभ्यः. अस्मात्प्रमातामहेभ्यः अ.
 मु. रा. सप. सुप्रवरु. ब्राह्म. मधु. र. स्व. तथाऽमुकगो
 त्रेभ्यः अस्मात्प्रमातामहेभ्यः अ. मु. शर्म. सप. त्री.
 आदिभ्यः. ब्राह्म. मधु. र. स्व. धावाच्यतां. अस्मात्प्रमा
 तादुगधनउज्जकारणं उंउज्ज्वहतिरिति मंत्रा
 न्मां सोदकप्रयकर्मपात्रं तपिंडान् प्रतिदिपेत् ततो
 न्यज्जीकृतमर्घपात्रं मुथायु सव्येन दक्षिणामं

ॐ

पा

४०

अद्यहत्यादिदेशकालौ सृज्वा अमुकगोत्राणां अस्म
 स्मत्पितृपितामहप्रापितामहानां अ-अ-शर्म
 शांसपत्नीकानां वसुरुद्रादित्यस्वरूपाणां अमुकगो
 त्र-अस्मत्पितृपितामहप्रापितामहानां अ-३ देवी
 नां वसुरुद्रादित्यस्वरूपाणां तथाऽमुकगोत्राणां
 अस्मत्पितामहप्रापितामहानां अ-अ-शर्म
 शांसपत्नीकानां वसुरुद्रादित्यस्वरूपाणां
 कृतैतत्पार्वणां अ-अ-निष्ठासिद्धार्थपैत्रिकसं

 राम
 ४०

सादुराचार्य इमं स्तुतुं देवतयं शोष्य निष्करी
 ताभूता दक्षिणां च पितृणां प्रीतये आद्वभोक्तृभ्या
 वास्त्वामभ्यादातुमस्तु जेत नमो नमः पितर
 प्रीतास्तु अद्य ह्यमुकगोत्र-अस्मत्पित्रादित्रय
 आद्वसर्वं हिना किञ्चिद्वदेवानां प्रीतये तथाऽमुकगो
 त्र-अस्मत्पितामह-दित्रय आद्वसर्वं हिना किञ्चिद्व
 देवानां प्रीतये कृतस्य पार्वरा आद्वस्य पूजा प्रीतिष्टा
 गता सिद्ध्यर्थं इदं सुवर्णमभ्यादेवतयं सुवर्णनिष्क

ॐ

पा.

६१

रूपांभूतांदसिराणां च आद्भुतो मयो ब्राह्मणेभ्यो विम
 ज्यदा तुमहं मुत्तरे जेत तत्पन्नमम विम्वदेवा प्रीति
 रक्त स्वतिलकानि भक्त्या नृणां सपत्न्या सर्वदा य
 तं हृदय पितृमातृपराश्रयैव सत्त्वस्थः फलज्ञान
 विशेषपूजनम् आशुः प्रजाधनं विद्या स्वर्गपास
 र्वामात्रं प्रपूज्य ततश्चाराज्यपितृणां प्रपि तां मह
 आशुः पुत्रान्वशः स्वर्गकीर्तिं पृष्टिवलम्भीयं पश्य
 मुखधनुर्धातुप्राप्तुयात्पितृपूजनात् अपरस

रात
६०

न पिंडाया हवचालये पितामह पिंडमुत्थाप्य वा
 मस्कंधे निधापदाक्षिराजो निरुद्धात् पिंडाय नमः
 शंखचक्रादिकविलिख्य तत्पूजनं च गंधादिना स
 पूज्य दीपसंस्थाप्य - असंख्यमभ्युक्ष्य यो नृप
 गच्छाः सर्वपत्रस्थाना उपागताः सर्वतुष्टिदं मन
 सा ॥ सर्वान्कामाद दुजेमे देवसंतापनमः औं श्रीं वा
 पनमः औं वर्षाभ्युपानमः औं शरत्पुनः औं हेमन्तापन
 मः ॥ औं शिशिरापनमः इति षट्पुनः मस्कृत्य

कुं

मा

४२

पुज्य दीपस्थाने दीपः अपसव्येन वामसंघे कृत्वा
 पिंडस्थाने पिंडः यः कश्चित्पितृरूपेण तिष्ठेत् परमेश्वर
 र स्वयंभ्रादृशदानेन तद्विधायान्वासित्वा गपाय
 पिंडदाने स्वयमेकाजनादनः यदृष्ट्वा पुंडरीकाक्षं भुज
 ने च दद्यात् शमीपत्रप्रमाणेन पिंडं दद्याद्दयाशिर
 रः उद्धरेत् सप्तगोत्राणि कलमेकाजनाशनं पितृशान
 तुणा पुण्यं सहस्रमातुः क्व भयं शतसहस्रं
 सौदर्यं दत्तमक्षयं अथदिने अपरपक्षे प्राप्नुय

राम

४२

काहिरापयात्किंचिदुदयादस्तपर्यंतं यद्वत्तयदा
 स्येतात्स्वर्गलोके अमृतं स्वधा सव्येन विश्वेदेव
 ब्राह्मणाः स्वस्ति भवन्तो भुवन् अपसव्येन पितृमा
 तृ ब्राह्मणाः स्वस्ति भवन्तो भुवन् सव्येन हव्येऽमा
 अपसव्येन कपयितर सव्ये हव्यकव्ययोऽपारिपूरक
 नितंतं सतं देवताभ्यः त्रिजपः ३ अपसव्येन सप्त
 व्याधा दशाशो इति श्राद्धं विसर्जयेत् इदं
 श्राद्धं मया विधीहीनं कया हीनं श्रद्धाहीनं दयाहीनं

ॐ
पा
४३

कालहीनं द्रव्यहीनं यास्तुतः सुकृतमस्तु यन्न कृतं तद्वा
 द्यवचनात्पितरः प्रसादात्सर्वं परिपूर्णं तास्तु अस्तु प
 परिपूर्णं उज्ज्वलं ह्यस्यास्य ते निद्रा ह्यस्यास्य पितृ
 दायो निदद्यात् अमावस्येति षड्ग पात्रं अस्थाप्य
 प्रदक्षिणा पितरः स्वर्गस्थिता भवन्तु ओं त्रीं सामु
 द्रा अस्तु पस्वर्गा न पापानि दृष्टुं भवन्तु इति सकृत् परि
 संवसानः सुकृतस्य लोके तत्र गच्छेत्तत्र पूर्वपेला
 इति मन्त्रेणामोदकं उद्धादिभिर्निक्षिप्य च जपेत्

राम
४३

तं दत्त्वा कर्मणः विप्रदादाभ्यां नानीयः प्रमि
 म्यताः प्रभिरस्य तास्म इत्पुत्रे मुचत्तुमाध्वपु
 श्याः दद्यादवरुणपादुतः प्रयोपमस्य पदविश
 सर्वस्मां देव किं न विधात इति शिखाभिमुच्य
 वाजे वाजे निवत्त वाजिनो धनेषु विप्राः प्रमृता
 मितताः प्रस्य मध्वः प्रिवत्तमादध्वम् । वृत्ताजा
 तस्य तिभिर्द्वयाने आद्याकर्त्ता पाणिना दीपनि
 मीप्य ^{सर्व} आचम्य पस्य स्मृतेति पठित्वा अच्य

ॐ

पा

४४

तायनमः प्रभादात्कुर्वतां कर्मप्रच्यवेदाध्वरेषु च स्म
 रां देवता विष्णोः संप्रसंगे स्थादिति श्रुति ततो वैष्णव
 दविक्रमं गणिवलिकुर्यात् ततः विष्णुविष्णुभी
 माता धातु सर्वजनप्रीय रुद्रा भगल संयासगो
 यास प्रीयतां नवः इति गोयासमे ध्यानो मुखलाभ
 त्वामहो रोद भयानका ताभ्यां पंड प्रदास्यामि
 ख्यातां मेतावलीं हरेत् इति ध्यानवृत्तिर् कामा
 सि यमदुर्जो सि वासासि महाबल दुर्जयामय

राम

४४

दत्तपल्लिङ्गम् गवाक्षः इति कावलिद्वयम्

भ्रातृ भगि न्ये पुत्राय स्वामिने मानू
 लाचपीतृ भ्यः सुवेस्त्राद्यैर्मिकादी
 यंतपावराभू वशीयुक्त धर्मशा
 स्त्रवाक्य।

पं ब्रह्म वेदांताविदो नदत्तपरप्रधानपुरुषं ताच्यान्ये
 वीश्वोदतेकारणामीश्वरं वा तस्मै नमवीधुवीनाश
 नाय = प्रमीक्षितार्थसिद्धिर्धुपुज्यते त्रिदशैरपि स
 र्ववीधुर्हि देतस्मै गणाधीपतये नमः

= पञ्च षोडशकलशोकी वायी ओं ऐतं ते ती
 कृशब्राह्मणप्रतिष्ठाप्य ओं हृष्टं वस्त्रं षोड
 शकलश = पादिक देवता इह गच्छतु इहा लं वं
 तु सुप्रतिष्ठितो वरदो भवंतु न षोडशकलश
 = पादिक देवताभ्यो नमः पादं = पदं स्नानं प्राच
 मनं वस्त्रं गङ्गो जनीत गन्धं प्रक्षत पुष्पं नैवेद्यं
 नैवेद्यं संपुज्य संकल्प = पदं देवतादी देशकालो

संकीर्त्यः मुक्तगोत्रस्यः मुक्तशर्मि हं = अस्मात्
 पीतुं वसुम्भस्यः प्रदयस्वर्गलोका प्राप्तीकाम
 न देववेष्टे तानीमनमया पात्र जनपुत्रीनसुद्रव्य
 नस्त्रोपरीधत्तवक्त्रादीमनयया शक्तीसंस्थापानं
 ऐतानीद्वादशस्वनराणां तथैव च यो दशकालस्व
 चतुर्दशस्य त्रिंशत्स्य पंचदशार्धशतस्य षोड
 शतस्य पुंषस्य ऐतानीं षोडशमं दानी तया च सप्त

दशविंशु कूंभान् सप्त नी कंस द्वीदं = पाचाक्ष्य श्र
 ५ मुक गोत्रेभ्यो ५ मुक शर्मि रोभ्यो नाना नाम गोत्रेभ्यो
 ब्राह्म रोभ्यो दासेद वत्स वनम श्लीशुर्मा * * *

(2.)